

ОМБУДСМАН НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

**ДО
НАРОДНИТЕ ПРЕДСТАВИТЕЛИ ОТ
44-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

ОТВОРЕНО ПИСМО

ОТ ОМБУДСМАНА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

**УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА
НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ,**

Обръщам се към Вас, за да заявя категоричното си несъгласие с предвидените изменения в нормативната уредба, уреждаща финансирането на политическите партии, с които се допуска **неограничено частно финансиране на политическите партии и безвъзмездно ползване на държавни и общински помещения за осъществяване на тяхната дейност.**

В същото време, макар и безкрайно закъсняло като реакция, подкрепям предложението за намаляване на партийната субсидия от 11 лв. на 1 лв. за действително получен глас. Този въпрос беше решен с волята на суверена на референдума още през 2016 г., когато 2 516 791 гласоподаватели отговориха с „Да“ на въпроса *„Подкрепяте ли годишната държавна субсидия, отпускана за финансиране на политическите партии и коалициите, да бъде един лев за един получен действителен глас на последните парламентарни избори?“*. Но това не означава, че гражданите са подкрепили т.нар. отворено финансиране на политическите субекти.

Промените, с които се въвежда неограничено бизнес финансиране на политическите партии, са грубо нарушаване на демократичните принципи и връщане на стари уредби, които бяха отменени като мярка за премахване на възможностите за зависимост на политическите субекти от частни интереси.

Нахлуването на корпоративни интереси в полето на политиката е брутално погазване на изконни демократични ценности. Арогантното легализиране на интересите на олигархията е за сметка на гражданите и техните права. Това е удар в сърцето на демокрацията и отстъпление от най-голямото ѝ постижение - принципа за политическия плурализъм, който гражданите отвоюваха още в първите години на прехода. И заплаха пред функционирането на многопартийната система у нас.

Промените за частното финансиране на партиите не са подложени на обществено обсъждане, а са направени в краткото време между първо и второ гласуване на измененията в Закона за държавния бюджет на Република България, което е абсолютно пренебрегване на мнението на гражданското общество по въпроса за партийното финансиране.

Липсата на открит и задълбочен дебат по направените предложения е предпоставка за приемане на разпоредби, които са в пълно противоречие с направените препоръки за усъвършенстване на законовата уредба в Доклада за оценка на България „Прозрачност при финансиране на политическите партии“, приет от GRECO (Група държави срещу корупцията) по време на 48-та ѝ пленарна сесия (Страсбург, 27 септември - 1 октомври 2010 г.). В доклада се посочва, че *„отсъствието на принципна забрана за получаване на дарения на юридически лица е сериозен проблем“* и се препоръчва на българските власти:

- „...да се въведе изрична и последователна правна рамка относно забраната за дарения от юридически лица в контекста на финансирането на дейността на политическите партии и предизборните кампании.....“.

Тази, както и други препоръки, свързани с финансирането на политическите партии и предизборните кампании са въведени в изборното законодателство при неговото кодифициране през 2011 г. и през 2014 г., за което е дадена положителна оценка от GRECO в доклада от 10 октомври 2014 г. за изпълнение на препоръките от страна на България. Вместо законодателят да е последователен в тази посока сме изправени пред заплахата от сериозно отстъпление и връщане назад. В момента има

забрана партиите да получават средства от юридически лица, а за даренията от физически лица има ограничение - до 10 000 лв. за една година. Предвиденото премахване на тези ограничения може да доведе до безлимитно „наддаване“ в партийното финансиране, което изцяло подменя целта на промените за ограничаване лукса на партийните централи.

Изразявам увереност, че ще предприемете необходимите действия за запазване на демократичните принципи във финансирането и функционирането на партиите и няма да допуснете приемането на законови разпоредби, които ще създадат предпоставки за подчиняване на партиите на бизнеса.

В случай, че приемете този корпоративен модел за финансиране на политическите партии, с предоставените ми от Основния закон правомощия незабавно и без колебание ще сезирам Конституционния съд за установяване на противоконституционност на приетите разпоредби като противоречащи на принципите на правовата и демократична държава и на политическия плюрализъм.

С уважение,

**МАЯ МАНОЛОВА
ОМБУДСМАН НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**